

Bilkostnader i jordbruk

Ett inlägg från en agronom.

I Skattenytts senaste nummer söker signaturen "S. S." i sin artikel "Avdrag för bilkostnader i jordbruket" på ett delvis förlöjligande sätt bortförklara jordbrukarnas behov av bil i jordbrukets tjänst. Säkert är denne "S. S." en prövningsnämndens eller annan skattemyndighets skrivbordsman, verklighetsfrämmande för alla jordbrukets bekymmersamma och svårbemästrade problem.

Är det för mycket begärt, att jordbruket som näringsgren inte jämföras med andra näringsgrenar? Hur vanligt är det inte att industrichefer, handelsidkare, deras agenter och andra tjänstemän inom olika yrkesgrenar, statens tjänstemän inte minst, använder sig av bil som fortskaffningsmedel och var förvissad om, att bilen i de flesta fall användes som avdragningsobjekt i deklarationen.

Skulle inte en telefontjänsteman, en handelsidkare, en agent, en skogstjänsteman och dylikt kunna begagna sig av andra fortskaffningsmedel än bil lika väl som en jordbrukare, vilket "S. S." ifrågasatt att förvägra honom. En jordbrukare färdas inte alltid bara på sin ägandes gård, utan han nödgas även ibland — egendomen ligger inte alltid vid ett kommunikationscentrum — färdas längre avstånd och märk, ofta på dåliga byvägar.

Med jordbrukare menar jag en man, som verkligen själv sköter eller övervakar sitt jordbruk och inte dessa industrimagnater, kapitalister och andra, som endast bebo sina egendomar och endast ha dem för sitt nöjes skull, kanske många

gångar för ett lågt taxeringsvärdes skull för att gömma undan större förmögenhetsbelopp. Uteslutet är inte i detta fall att deras förvaltare eller tjänstemän använder bil i jordbrukets tjänst och avdrag härför göres i deklarationen.

Naturligtvis är bilbehovet beroende av lokala förhållanden, jordbrukets storlek m. m., men oberoende av detta, anser jag, att bilfrågan kan ordnas för jordbrukare och skattemyndigheter på ett tillfredsställande sätt.

Många sätt kunna härvidlag användas: Ägaren håller gården med bil och gårdens miltal hålles noga isär med privatmilen och gårdsmilen likvideras enligt samma grunder, som äro vedertagna för statens och andra näringsgrenars tjänstemän.

Själv har jag upptagit bilen som gårdsinventarium, påfört gården byteskostnaden eller del därav, noga hållit isär gårds- och privatmilen och sedan efter bilkostnadskontot och med en lagom anpassad årlig amorteringskostnad uträknat milkostnaden. Den privata bilkostnaden har sedan påförts jordbruksbilagan som inkomst. Detta förfaringssätt blir det mest exakta under förutsättning naturligtvis att privat- och gårdsmilen hållas noga isär, men då deklarationen är undertecknad på heder och samvete, måste detta förutsättas.

Vilket sätt som är rättast och riktigast borde skattemyndigheterna klargöra, så att systemet blir enhetligt, men nog måste vi jordbrukare ha anspråk på att bli behandlade i vår bilfråga på samma sätt

som andra näringsutövare. Vår näringsgren omsluter dock nära hälften av landets befolkningens mängd.

A. B.

Bitr. taxeringsintendenten Edelin vill inte uppfatta min blänkare i ämnet jordbrukares avdragsrätt för kostnader vid byte av personbil som ett taxeringsinlägg. Däri gör han förvisso rätt. Den uppfattning som jag där förde till togs grundades inte på några speciella insikter i taxeringsarbetets rätta bedrivande, den spirade inte som en vårlig sådd ur någon välansad paragrafrabatt och den stödde sig inte på den inneboende visheten i något utslag, avfattat av någon respektgivande överinstans. Jag tillkännagav endast en mening som var och en, utrustad med tillräcklig skarpsyn för att vara i stånd att skilja en gödselspridare från en Ford Customline, kan komma fram till utan allvarligare tankemödor. Det är kanske också betecknande att Edelin blivit irriterad mindre över innehållet i vad jag skrev än över den form i vilken jag tillät mig stöpa det skrivna. Där om är väl endast att anmäla att alla klokskapets guldkorn förvisso inte burits fram av paragrafryttare i gravitetisk trav och med de magistrala tonfallen dropande ur neddragna mungipor. Plattityder plägar serveras med riklig och gedigen garnering.

Edelin gör också gällande att mitt inlägg är "en jordbruksfientlig plädering." Hitintills har jag hankat mig nödortfittigt fram i den övertygelsen att ett beslut i en taxeringsfråga skall fattas med sikte på vad som är rätt, rimligt och rättvist och (om möjligt) överensstämmande med vad sunt förnuft eventuellt kan påbjuda; det innebär alltså en nyhet för mig, inför

vilken jag känner mig villrådig och famlande, att utgångspunkten istället skall vara denna frågeställning: är åtgärden att anse som fientlig mot vederbörande eller mot den yrkeskår han tillhör? Detta är i sanning ett nytt grepp, som ställer den mest sinnrika schablonekvilibristik definitivt i skuggan.

Om sålunda Edelin vill betrakta personbil som ett jordbruksinventarium när motsatsen skulle vara jordbruksfientligt fruktar jag att ett fortsatt meningsutbyte mellan honom och mig skulle te sig tämligen ofruktbart. Jag skall därför endast tillåta mig att koncentrera litet grand av det bleka månljus, i vilket jag irrar omkring, på ett spørsmål som tarvar belysning av sakkunniga ljusspridare. Låt oss anta att en jordbrukare byter bort sin gamla bil mot en ny av märke Porsche, en liten sportsbetonad vagn med goda prestanda. Att inränga en Porsche bland jordbruksinventarierna är ungefär lika berättigat som att betrakta en mjölbagge som produkt av fåravel. Men tvivelsutan kan man baxa in en potatisäck i en sportbil, kanske t. o. m. en griskulting om viljan är god på ömse håll och det föreligger sålunda intet principiellt hinder för att anhängarna av trosatsen om personbil som jordbruksinventarium skall medge, i god jordbruksvänlig anda, avdrag vid bytet. Eller skulle man måhända ändå tveka? Gör man det har man börjat koppla på det sunda förnuft, som råkat gå vilse i vall bland alla schabloniserade spetsfundigheter. Och har man bara kommit så långt leder tankegången logiskt fram till övertygelsen att en ny, elegant personbil för jordbrukare som för andra representerar ett värde på den rent personliga sektorn av tillvaron. Detta är att se saken som den

verkligen förhåller sig och så ses den av — som jag vet — åtskilliga taxeringsfunktionärer och åtskilliga jordbrukare, även bilägande sådana. Då många av dessa såvitt jag har mig bekant aldrig sysslat med så suspekta ting som författandet av kåserier kan måhända deras uppfattning tillvinna sig vitsord även hos bitr. taxeringsintendenten Edelin.

Edelin konstaterar slutligen att han inte är nöjd han heller. Jag har emellertid svårt att förstå varför han låter sitt missnöje gå ut över mig; jag kritiserade inte honom utan ett utslag av regeringsrätten. Vi finner här ett vackert prov på det ställföreträdande lidandet, en moralisk kvalitet av högsta dignitet. Som handlingsnorm i taxeringsärenden är det kanske inte lika prisvärt.

Sten Sjöholm.

Kåsören skriver så lustigt, att han borde ha tryggad framtid i betydligt skämtsammare sammanhang än det han förirrat sig in i. Det är emellertid med

tillfredsställelse man noterar medgivan- det att hans opus icke är något taxeringsinlägg. Vilken variant av det ”sunda förnuftet”, som bör följas vid handläggningen av ett taxeringsmål — Regeringsrättens eller kåsörens — behöver det kanske inte spillas fler ord på. Då debatten oss emellan bland annat genom SS:s metod att — för all del icke utan en viss skicklighet — konsekvent skjuta in sig en smula vid sidan av målet nu löper risk att urarta, vill jag för min del avsluta den med hänsyn till innehållet i min uppsats. Till SS:s uppbyggelse kan jag vidare upplysa, att prövningsnämnden i Malmöhus län vid sitt senaste sammanträde handlagt en hel rad av mål om avdrag för byte av bil i jordbruk (10 st), varvid de av mig relaterade riktlinjerna följts. Detta innebär självfallet icke, som S. S. kanske fruktar, att avdrag medgives för hela kostnaden vid utbyte av en gammal bil mot en ny — ska’ vi säga Isabella.

H. Edelin.